

PROBLEMATYKA NIELETNICH I PATOLOGII

Dynamika przestępczości nieletnich i udział nieletnich w ogólnej masie przestępstw.

W tabeli przedstawiono dane dotyczące dynamiki ilości stwierdzonych przestępstw i czynów karalnych w województwie kujawsko-pomorskim.

POWIAT	Stwierdzone czyny karalne		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki	Nieletni sprawcy		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki
	2011	2012			2011	2012		
BYDGOSKI	1234	1264	30	102,4	547	491	-56	89,8
TORUŃSKI	478	490	12	102,5	302	259	-43	85,8
WŁOCŁAWSKI	705	619	-86	87,8	345	297	-48	86,1
GRUDZIĄDZKI	221	285	64	129	174	196	22	112,6
ALEKSANDROWSKI	76	66	-10	86,8	58	29	-29	50,0
BRODNICKI	129	97	-32	75,2	100	94	-6	94,0
CHEŁMIŃSKI	53	37	-16	69,8	68	64	-4	94,1
GOLUBSKO-DOBRZYŃSKI	120	128	8	106,7	50	42	-8	84,0
INOWROCLAWSKI	351	250	-101	71,2	218	170	-48	78,0
LIPNOWSKI	251	163	-88	64,9	132	111	-21	84,1
MOGILEŃSKI	41	35	-6	85,4	55	54	-1	98,2
NAKIELSKI	396	193	-203	48,7	134	109	-25	81,3
RADZIEJOWSKI	68	79	11	116,2	44	54	10	122,7
RYPIŃSKI	55	47	-8	85,5	37	49	12	132,4
SĘPOLEŃSKI	36	34	-2	94,4	43	39	-4	90,7
ŚWIECKI	254	276	22	108,7	206	208	2	101,0
TUCHOLSKI	40	35	-5	87,5	41	41	0	100,0
WĄBRZESKI	41	103	62	251,2	35	82	47	234,3
ŻNIŃSKI	68	46	-22	67,6	62	46	-16	74,2
WOJEWÓDZTWO	4617	4247	-370	92,0	2651	2435	-216	91,9

POWIAT	Ogólna liczba przestępstw stwierdzonych		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki	Liczba stwierdzonych czynów popełnionych przez nieletnich		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki
	2011	2012			2011	2012		
BYDGOSKI	14671	15098	427	102,9	1234	1264	30	102,4
TORUŃSKI	10504	11845	1341	112,8	478	490	12	102,5
WŁOCŁAWSKI	6515	6642	127	101,9	705	619	-86	87,8
GRUDZIĄDZKI	3515	3236	-279	92,1	221	285	64	129,0
WOJEWÓDZTWO	59130	60745	1615	102,7	4617	4247	-370	92,0

POWIAT	Ogółem podejrzanych		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki	Nieletni sprawcy		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki
	2011	2012			2011	2012		
BYDGOSKI	6302	5904	-398	93,7	547	491	-56	89,8
TORUŃSKI	3654	3636	-18	99,5	302	259	-43	85,8
WŁOCŁAWSKI	2838	2713	-125	95,6	345	297	-48	86,1
GRUDZIĄDZKI	1778	1724	-54	97,0	174	196	22	112,6
WOJEWÓDZTWO	28204	27487	-717	97,5	2651	2435	-216	91,9

Sporządzono na podstawie danych policyjnego sytemu statystyki przestępczości TEMIDA.

W 2012 roku w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano 4247 czynów karalnych popełnionych przez 2435 nieletnich. W 2011 r. stwierdzono 4617 czynów karalnych oraz 2651 nieletnich sprawców. Nastąpił zatem spadek ilości stwierdzonych czynów karalnych o 8 % , a także spadek liczby nieletnich sprawców o 8,1 %.

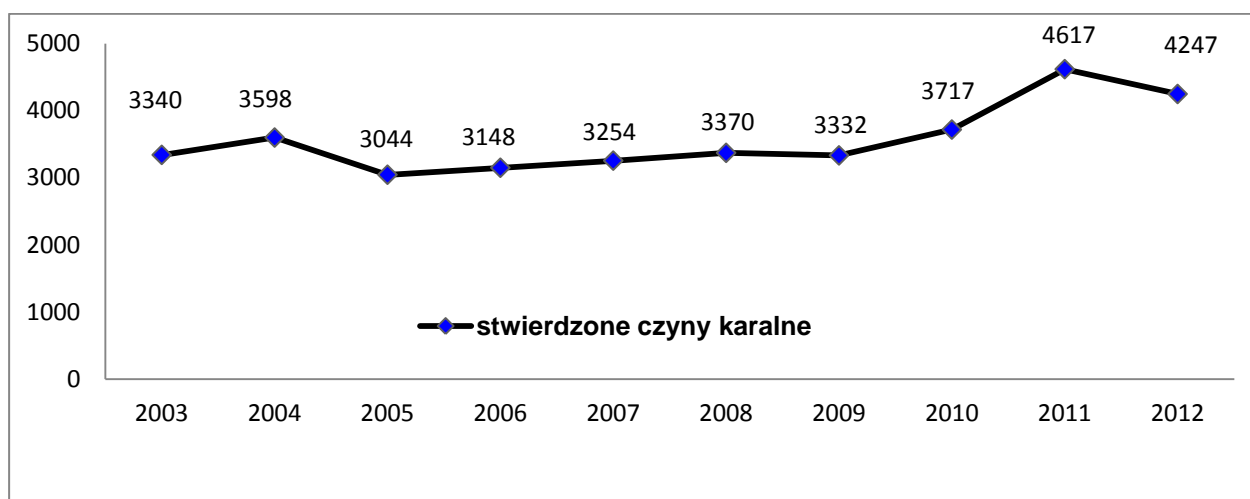
Tendencje wzrostowe w ilości stwierdzonych czynów karalnych odnotowano w siedmiu powiatach. W pozostałych dwunastu powiatach odnotowano spadek ilości czynów karalnych.

Przy spadku liczby stwierdzonych czynów karalnych popełnionych na terenie województwa o 8 % , odnotowano wzrost ogólnej liczby stwierdzonych przestępstw o 2,7 %.

Nieletni sprawcy popełnili 4247 czynów karalnych, co stanowiło 7 % w ogólnej masie 60745 stwierdzonych przestępstw.

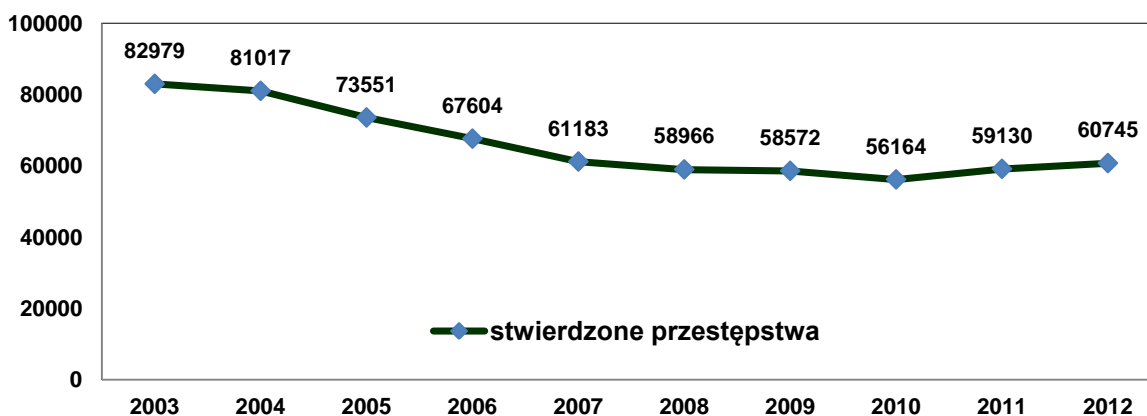
W 2012 r. odnotowano 2435 nieletnich sprawców, co stanowiło 8,9 % ogółu 27487 podejrzanych.

Rozkład ilości stwierdzonych czynów karalnych w ostatnich dziesięciu latach ukazuje wykres.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego sytemu statystyki przestępczości TEMIDA.

Rozkład ilości stwierdzonych przestępstw w ostatnich dziesięciu latach ukazuje poniższy wykres.

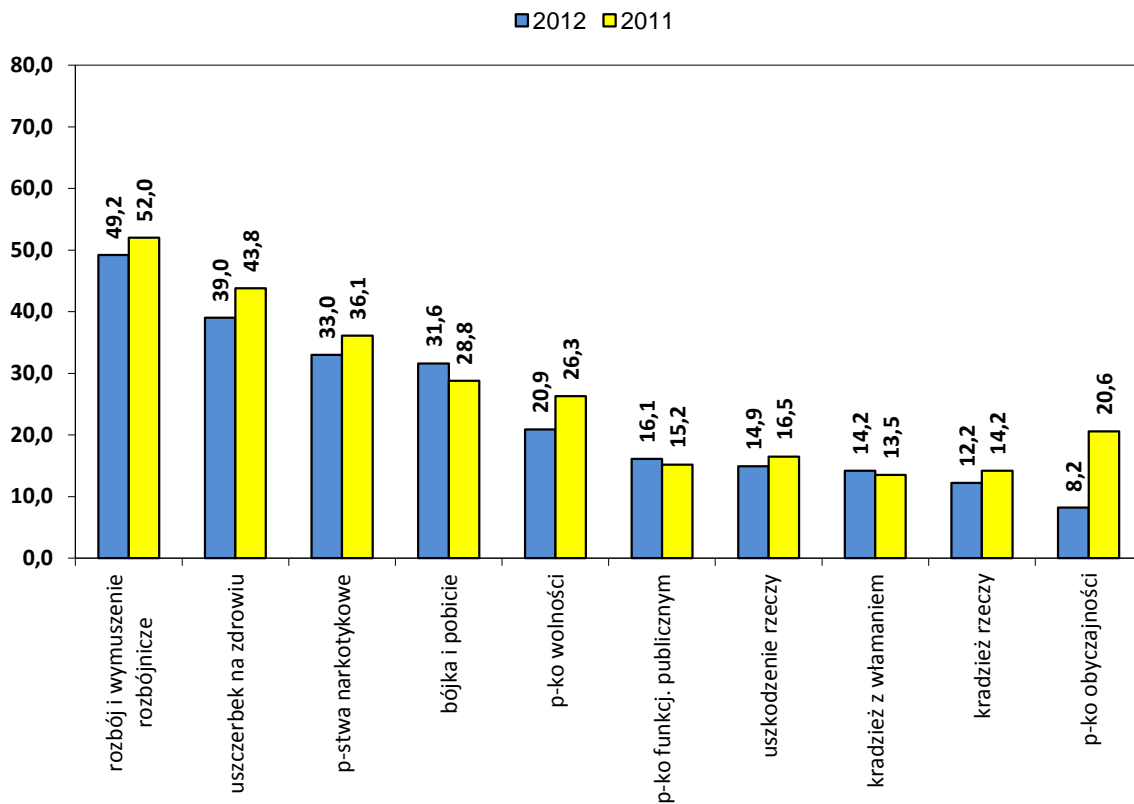
Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości TEMIDA.

W celu dokładnego zbadania udziału nieletnich w poszczególnych kategoriach przestępstw, poddano analizie dane w aspekcie ilości przestępstw wykrytych. Takie ujęcie jest bardziej miarodajne, gdyż pod uwagę brane są tylko te przestępstwa, w których ustalono sprawcę. Tego typu porównanie daje możliwość dokładniejszej analizy udziału nieletnich w przestępczości, gdyż nie uwzględnia przestępstw niewykrytych, których sprawcami mogli być zarówno nieletni, jak i dorośli sprawcy. W tym ujęciu okazuje się, że czyny karalne nieletnich stanowiły 10,0 % ogółu przestępstw (w 2011 r. stanowiły 11,0 % a w 2010 r. 9,9 %). Natomiast w przypadku przestępstw stwierdzonych stanowiły one 7,0 % (w roku 2011 7,8 %, zaś w 2010 6,6 %).

W tym ujęciu dane wskazują na to, że dziesięcioma kategoriami, w których w ogólnej masie przestępstw występuje największa ilość czynów karalnych są:

- rozbój i wymuszenie rozbójnicze,
- uszczerbek na zdrowiu,
- przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- udział w bójce lub pobiciu,
- przestępstwa przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania,
- przestępstwa przeciwko funkcjonariuszom publicznym,
- uszkodzenie rzeczy,
- kradzież z włamaniem,
- kradzież cudzej rzeczy,
- przestępstwa przeciwko obyczajności.

Wykres ukazuje procentowy udział czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w ogólnej masie przestępstw wykrytych.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości TEMIDA.

Analizując przestępczość pod kątem spraw wykrytych okazuje się, że nieletni są przede wszystkim sprawcami czynów karalnych w kategorii przeciwko zdrowiu i życiu, gdyż dokonali 34,4 % ogółu takich przestępstw (w 2011 – 35,4 %, w 2010 - 34,1 %, a w 2009 r. – 30,4 %). Natomiast w kategorii przestępstw przeciwko mieniu, czyny karalne stanowiły 9,6 % (podczas, gdy w 2011 r. – 10,4 %, w 2010 r. – 10,2 %, zaś w 2009 r. – 10,5 %).

Analiza powyższych danych w odniesieniu do ogólnej przestępczości wskazuje, iż nieletni w dalszym ciągu są najczęściej sprawcami czynów karalnych z użyciem przemocy, a więc takich jak przestępczość rozbójnicza, spowodowanie uszczerbku na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu, przestępstwa przeciwko wolności.

Wysoki poziom agresji w relacjach pomiędzy nieletnimi, takie zjawiska jak przemoc rówieśnicza, wpłynęły na wysoki poziom przestępczości nieletnich przeciwko życiu i zdrowiu. Wysoki poziom osiągnął także udział czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w ogólnej masie przestępstw wykrytych z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Okazało się, że czyny karalne w tej kategorii przestępstw stanowiły aż 33,0 % (w roku 2011 – 36,1 %, w 2010 – 31, %, a w roku 2009 – 265, %). Widać więc, że udział czynów karalnych w tej kategorii przestępstw utrzymuje się na wysokim poziomie. W związku z powyższym

przeciwdziałanie udziałowi nieletnich w tego rodzaju przestępstwach stać się powinno również przedmiotem oddziaływań profilaktycznych planowanych w 2013 roku.

Płeć i wiek nieletnich sprawców czynów karalnych

Analiza danych ze statystyki Stp-3 pozwala na ustalenie wielu danych dotyczących przestępstw stwierdzonych. Ciekawe spostrzeżenia dają dane dotyczące płci nieletnich sprawców czynów karalnych. W porównaniu z rokiem 2011, w roku 2012 procentowy udział dziewcząt w ogólnej masie przestępstw utrzymał się na takim samym poziomie i wynosił 15 %..

Natomiast niekorzystnym zjawiskiem jest z pewnością dwuprocentowy wzrost udziału dziewcząt, jako sprawczyń przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, który wyniósł 19 %. Wprawdzie spadł udział nieletnich dziewcząt w przestępstwach spowodowania uszczerbku na zdrowiu. Za to znacznie wzrósł ich udział w przestępstwach udziału w bójce lub pobiciu.

W 2012 r. dziewczęta częściej niż w roku poprzednim były sprawczyniami czynów karalnych naruszających przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Odsetek dziewcząt będących sprawczyniami przestępstw przeciwko mieniu utrzymał się natomiast na takim samym poziomie.

Dla zobrazowania danych dotyczących rozkładu płci sprawców czynów karalnych w wybranych kategoriach przestępstw, zebrano je w formie tabeli.

Kategoria przestępstw	2011		2012		Odsetek dziewcząt w roku 2011	Odsetek dziewcząt w roku 2012
	chłopcy	dziewczeta	chłopcy	dziewczeta		
Ogółem	2231	409	2076	358	15 %	15 %
Przestępstwa kryminalne	2151	393	1960	350	15 %	15 %
Przestępstwa gospodarcze	21	5	30	2	19 %	6 %
P-stwa przeciwko życiu i zdrowiu	402	82	357	83	17 %	19 %
Przestępstwa przeciwko mieniu	1133	142	1164	146	11 %	11 %
Uszczerbek na zdrowiu	183	39	164	27	18 %	14 %
Udział w bójce lub pobiciu	213	42	185	55	16 %	23 %
Kradzież cudzej rzeczy	456	94	464	96	17 %	17 %
Kradzież z włamaniem	249	11	274	9	4 %	3 %
Rozbój i wymuszenie rozbójnicze	149	12	184	8	7 %	5 %
Przestępstwa przeciwko funkcjonariuszom publicznym	40	17	49	14	30 %	22 %
Przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	282	38	216	40	12 %	16 %
Uszkodzenie rzeczy	222	12	208	24	5 %	10 %
Przestępstwa przeciwko wolności	133	64	103	43	32 %	29 %

Statystyka z Stp-3 umożliwia także prześledzenie danych dotyczących wieku sprawców. Rejestrowane są tam również przypadki popełnienia przestępstw przez osoby, które nie ukończyły jeszcze trzynastego roku życia i nie podlegają przepisom ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich w zakresie postępowania w sprawach o czyny karalne. Tacy nieletni podlegają przepisom tej ustawy w zakresie przeciwdziałania demoralizacji. Na przestrzeni 2012 roku odnotowano 98 takich nieletnich (w roku 2011 odnotowano takich nieletnich 109).

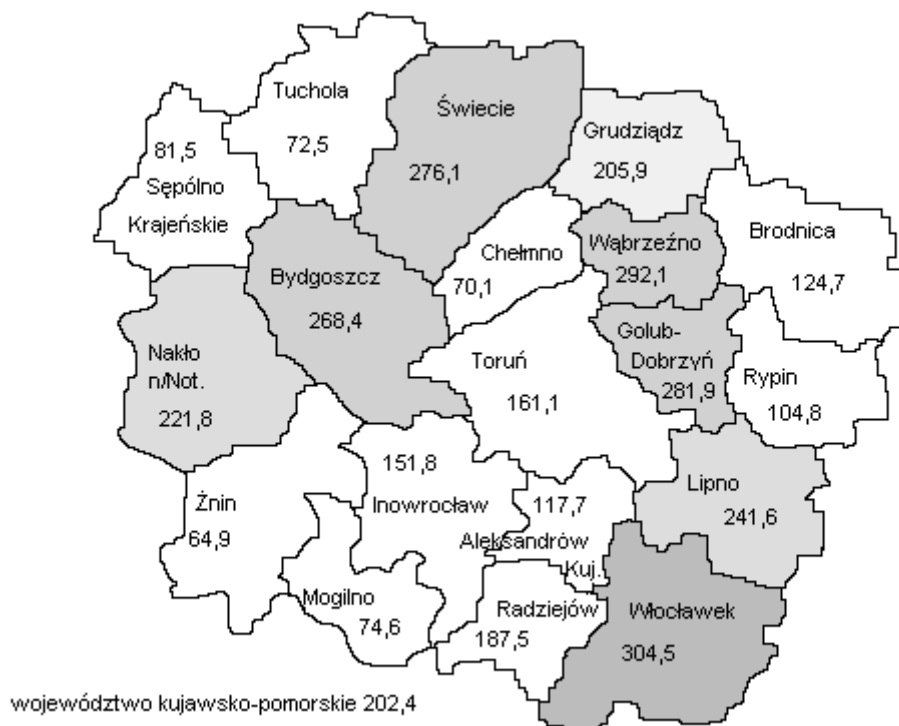
Analiza danych dotyczących wieku nieletnich sprawców czynów karalnych wskazuje na występowanie pewnej prawidłowości. Polega ona na tym, że wraz z wiekiem wzrasta liczba nieletnich sprawców czynów karalnych.

Kategoria przestępstw	do 13 lat	13 lat	14 lat	15 lat	16 lat
Ogółem	98	274	486	761	909
Przestępstwa kryminalne	94	270	469	722	845
Przestępstwa gospodarcze	17	81	106	125	128
P-stwa p-ko życiu i zdrowiu	70	129	253	408	516
Przestępstwa przeciwko mieniu	0	1	5	13	13

Wskaźnik zagrożenia przestępczością nieletnich.

W 2012 r. wskaźnik zagrożenia przestępczością nieletnich na 100.000 mieszkańców w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł 202,4 i był niższy aniżeli w roku 2011, kiedy wyniósł 223,1. W roku 2010 wyniósł 179,6, w roku 2009 – 161,1, w 2008 r. – 163,1, zaś w 2007 r. wyniósł 157,5.

W jedenastu powiatach wskaźnik ten ukształtował się poniżej średniej. W pozostałych ośmiu powiatach wskaźnik ten utrzymywał się na wyższym poziomie od średniej wojewódzkiej. Rozkład wskaźnika zagrożenia przestępczością nieletnich w poszczególnych powiatach obrazuje poniższa mapka. Na tej mapce kolorem szarym zaznaczono te powiaty, w których wskaźnik zagrożenia czynami karalnymi na 100 tys. mieszkańców był wyższy od średniej wojewódzkiej.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości TEMIDA.

Biorąc pod uwagę wskaźnik zagrożenia przestępczością, należy jednak uwzględnić wpływ własnej aktywności policjantów w ujawnianiu przestępstw, na ilość stwierdzonych czynów karalnych.

Należy sobie zdawać sprawę z tego, że na ilość stwierdzonych czynów karalnych wpływa aktywność policjantów, w postaci:

- ujęć sprawców na gorącym uczynku przestępstwa,
- uzyskiwania informacji operacyjnych,
- uzyskiwania innych materiałów własnych,
- prowadzenia akcji i operacji policyjnych.

W celu sprawdzenia wpływu własnej aktywności policjantów na ilość czynów karalnych stwierdzonych na terenie działania poszczególnych komend miejskich i powiatowych Policji, analizie poddane zostały dane z Stp-3 w zakresie „podstawa wszczęcia”, dotyczące ilości czynów karalnych. Sprawdzono jak wysoki odsetek stwierdzonych czynów karalnych został ujawniony w wyniku opisanych powyżej działań, świadczących o aktywności własnej Policji.

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w okresie 2012 r. średnio 53 %, postępowań przygotowawczych w sprawach o czyny karalne zostało wszczętych w wyniku wyżej opisanych działań świadczących o aktywności własnej policjantów (podczas gdy w 2011 wynosił on średnio 55,9 % , natomiast w roku 2010 odpowiednio 51,8 % , w roku 2009

wskaźnik ten wyniósł 35,6 %, zaś w roku 2008 r. w wyniku własnej aktywności policjantów wszczętych zostało 26,8 % postępowań przygotowawczych w sprawach o czyny karalne).

Tak więc po okresie, w którym ten współczynnik ulegał systematycznie tendencji wzrostowej w 2012 r. odnotowano spadek aktywności policjantów w tym zakresie.

Dane te zostały porównane ze wskaźnikiem zagrożenia przestępczością nieletnich w poszczególnych powiatach. Analiza powyższych danych wskazuje na to, że w pięciu powiatach, pomimo dużej aktywności policjantów w ujawnianiu czynów karalnych, utrzymuje się relatywnie niski wskaźnik zagrożenia przestępczością nieletnich na 100.000 mieszkańców i do grupy tych powiatów należą:

- toruński,
- aleksandrowski,
- brodnicki,
- radziejowski,
- tucholski.

W wyżej wymienionych powiatach, wskaźnik zagrożenia przestępczością nieletnich utrzymywał się w 2012 r. poniżej średniej wojewódzkiej, natomiast odsetek ilości postępowań o czyny karalne, wszczętych na podstawie własnej inicjatywy, pozostawał powyżej średniej. Świadczy to o utrzymywaniu się rzeczywiście niskiego poziomu przestępczości nieletnich.

Odwrotną sytuację, świadczącą o wysokim poziomie przestępczości nieletnich, zaobserwowano w kolejnych pięciu powiatach:

- wrocławskim,
- grudziądzkim,
- lipnowskim,
- świeckim,
- wąbrzeskim.

W wyżej wymienionych jednostkach, przy niskiej aktywności policjantów w zakresie ujawniania czynów karalnych, odnotowano wskaźnik ilości stwierdzonych czynów karalnych na 100 tys. mieszkańców powyżej średniej wojewódzkiej.

Dla zobrazowania sytuacji w zakresie wszczynania spraw o czyny karalne nieletnich z własnej inicjatywy policjantów i wpływowi tej aktywności na udział czynów karalnych w ogólnej masie przestępstw stwierdzonych, dane w tym zakresie zebrano w poniższej tabeli:

POWIAT	Odsetek postępowań w sprawach nieletnich wszczętych z własnej inicjatywy policjantów		Wskaźnik dynamiki	Odsetek czynów karalnych nieletnich w ogólnej masie przestępstw stwierdzonych		Wskaźnik dynamiki
	2011	2012		2011	2012	
BYDGOSKI	66,7	77,7	116,5	8,4	8,4	100,0
TORUŃSKI	42,9	61,0	142,0	4,6	4,1	89,1
WŁOCŁAWSKI	55,0	18,7	34,0	10,8	9,3	86,1
GRUDZIĄDZKI	66,5	55,8	83,9	6,3	8,8	139,7
ALEKSANDROWSKI	75,0	74,2	98,9	4,7	4,3	91,5
BRODNICKI	39,5	57,7	146,1	9,1	6,6	72,5
CHELMIŃSKI	32,1	35,1	109,3	3,8	3,6	94,7
GOLUBSKO-DOBRZYŃSKI	75,8	67,2	86,7	12,7	10,0	78,7
INOWROCLAWSKI	49,9	18,4	36,9	7,6	5,3	69,7
LIPNOWSKI	20,7	25,2	121,7	16,3	10,2	62,6
MOGILEŃSKI	41,5	14,3	34,5	5,4	4,2	77,8
NAKIELSKI	66,9	65,8	98,4	11,0	6,4	58,2
RADZIEJOWSKI	85,3	83,5	97,9	8,9	10,8	121,3
RYPIŃSKI	56,4	29,8	52,8	6,8	6,2	91,2
SĘPOLEŃSKI	50,0	41,2	82,4	4,1	3,7	90,2
ŚWIECKI	47,2	42,8	90,7	11,1	11,3	101,8
TUCHOLSKI	47,5	60,0	126,3	4,1	3,5	85,4
WĄBRZESKI	34,1	26,2	76,8	5,9	12,7	215,3
ZNIŃSKI	45,6	28,3	62,1	4,2	2,5	59,5
WOJEWÓDZTWO	55,9	53,0	94,8	7,8	7,0	89,7

Sporządzono na podstawie danych policyjnego sytemu statystyki przestępczości TEMIDA.

Kujawsko-pomorska Policja w 2012 r. dążyła do osiągnięcia miernika określonego w **Prioryecie I Priorytetów Lokalnych na rok 2011**, który stanowił, że udział czynów karalnych w ogólnej masie przestępstw stwierdzonych w siedmiu kategoriach przestępstw pospolitych utrzyma się na poziomie co najmniej 15 procent.

W poniższej tabeli zebrano dane obrazujące aktywność jednostek Policji województwa kujawsko-pomorskiego w ujawnianiu czynów karalnych w siedmiu kategoriach przestępstw pospolitych i dane dotyczące udziału czynów karalnych.

Wskazując odsetek czynów karalnych ujawnionych z własnej inicjatywy policjantów wzięto pod uwagę, te które zostały w wyniku:

- ujęcia sprawców na gorącym uczynku przestępstwa,
- uzyskania informacji operacyjnych,
- uzyskania innych materiałów własnych,
- prowadzenia akcji i operacji policyjnych.

POWIAT	Odsetek postępowań w sprawach nieletnich wszczętych z własnej inicjatywy policjantów		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki	Odsetek czynów karalnych nieletnich w ogólnej masie przestępstw stwierdzonych		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki
	2011	2012			2011	2012		
BYDGOSKI	50,9	59,5	+16,9	116,9	7,8	7,5	-3,8	96,2
TORUŃSKI	22,1	29,6	+33,9	133,9	4,3	3,0	-30,2	69,8
WŁOCŁAWSKI	61,4	12,1	-80,3	19,7	12,6	12,0	-4,8	95,2
GRUDZIĄDZKI	33,8	28,2	-16,6	83,4	4,5	7,6	+68,9	168,9
ALEKSANDROWSKI	61,5	70,6	+14,8	114,8	4,9	3,2	-34,7	65,3
BRODNICKI	41,4	50,7	+22,5	122,5	17,2	13,9	-19,2	80,8
CHELMIŃSKI	33,3	29,4	-11,7	88,3	3,7	3,9	+5,4	105,4
GOLUBSKO-DOBRZYŃSKI	78,4	75,9	-3,2	96,8	20,1	15,7	-21,9	78,1
INOWROCLAWSKI	28,0	16,8	-40,0	60,0	5,6	6,1	+8,9	108,9
LIPNOWSKI	17,1	32,0	+87,1	187,1	25,0	8,4	-66,4	33,6
MOGILEŃSKI	41,4	14,8	-64,3	35,7	14,5	9,2	-36,6	63,4
NAKIELSKI	36,2	32,0	-11,6	88,4	10,5	5,1	-51,4	48,6
RADZIEJOWSKI	76,9	81,0	+5,3	105,3	10,9	14,8	+35,8	135,8
RYPIŃSKI	36,8	20,8	-43,5	56,5	9,6	11,3	+17,7	117,7
SĘPOLEŃSKI	45,0	42,9	-4,7	95,3	7,2	4,5	-37,5	62,5
ŚWIECKI	49,1	38,2	-22,2	77,8	13,8	15,7	+13,8	113,8
TUCHOLSKI	40,9	66,7	+63,1	163,1	6,8	5,4	-20,6	79,4
WĄBRZESKI	23,8	25,4	+6,7	106,7	7,8	19,6	+151,3	251,3
ŻNIŃSKI	41,7	28,6	-31,4	68,6	4,8	6,2	+29,2	129,2
WOJEWÓDZTWO	45,1	37,2			8,2	7,6	-7,3	92,7

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości TEMIDA.

Przytoczone dane wskazują na to, że w 2012 w większości jednostek Policji szczebla powiatowego w garnizonie kujawsko-pomorskim założony miernik utrzymał się na poziomie niższym od zakładanego. Wśród powiatów, w których przedmiotowy miernik osiągnął zakładany poziom znalazły się tylko:

- golubsko-dobrzyński,
- świecki,
- wąbrzeski.

Przestępczość szkolna.

Analizie poddano ilość przestępstw i czynów karalnych popełnionych na terenie placówek oświatowych. W analizie tej uwzględniono następujące obiekty przestępstwa rejestrowane drukiem statystycznym Stp-3:

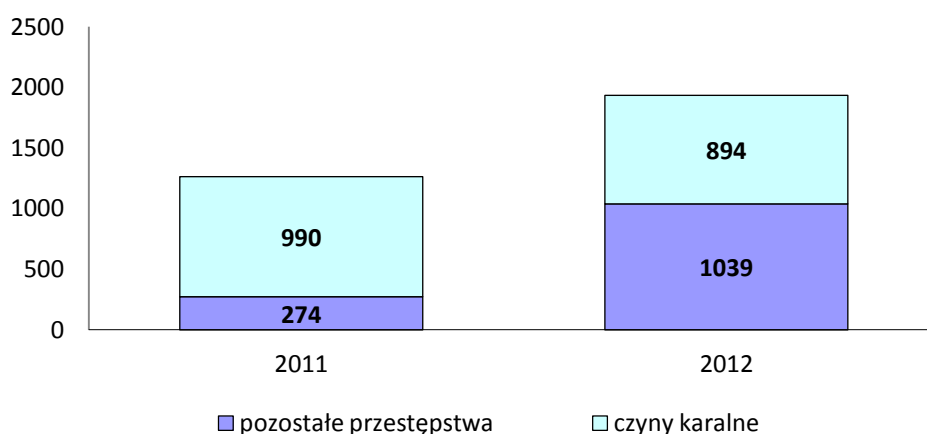
- internat lub bursa szkolna,
- szkoła podstawowa, gimnazjum,
- szkoła zawodowa lub średnia,
- szkoła wyższa, placówka naukowo badawcza.

W okresie 2012 roku na terenie wyżej wymienionych obiektów stwierdzonych zostało 1933 przestępstw, w tym 894 czynów karalnych. W 2011 r. odnotowano 1264 takich przestępstw, z tego 990 stanowiły czyny karalne. Tak więc wskaźnik dynamiki ilości przestępstw stwierdzonych na terenie placówek oświatowych wyniósł 152,9 (w roku 2011 – 166,4). Natomiast wskaźnik dynamiki czynów karalnych stwierdzonych na terenie placówek oświatowych wyniósł 90,3 (w roku 2011 – 127,6). Odsetek ilości czynów karalnych w ogólnej masie przestępstw stwierdzonych na terenie placówek oświatowych wyniósł 46,2 %. W roku 2011 wynosił on 78,3 %.

Z przytoczonych danych jednoznacznie wynika, że wzrosła liczba przestępstw popełnionych na terenie placówek oświatowych. Zaś liczba czynów karalnych uległa obniżeniu.

Natomiast należy sobie zdawać sprawę z faktu, iż na wzrost liczby przestępstw dokonanych na terenie placówek oświatowych wpłynęła wyjątkowo wysoka liczba przestępstw gospodarczych – w roku 2012 odnotowano ich aż 646 (podczas, gdy w roku 2011 nie odnotowano takich przestępstw).

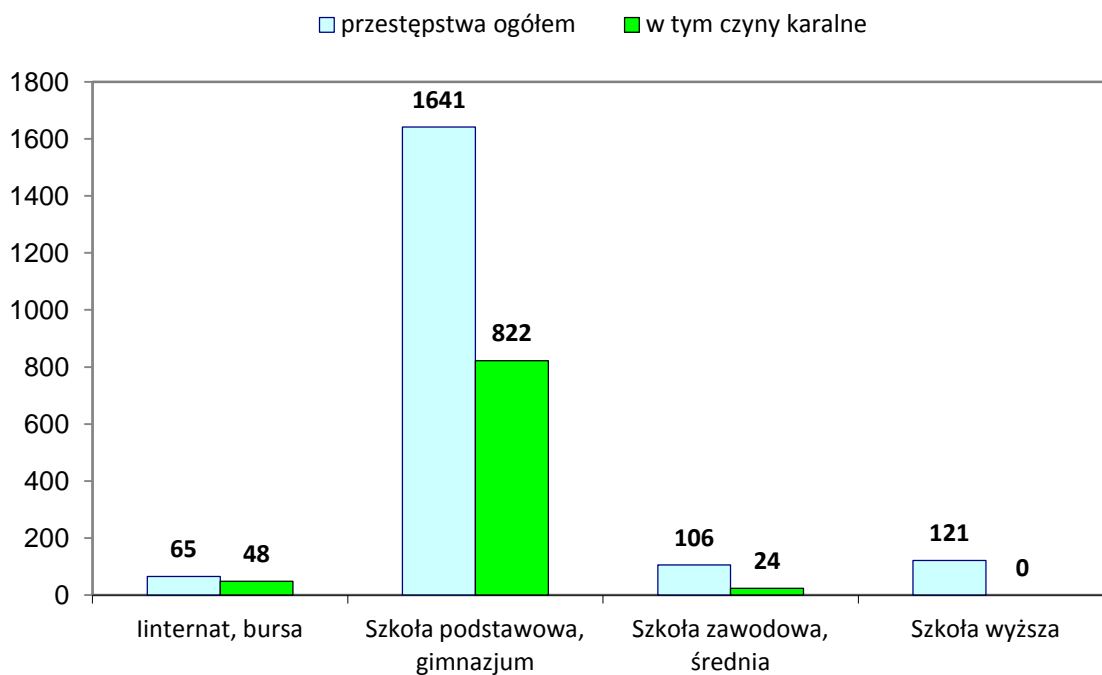
Poniższy wykres przedstawia liczbę przestępstw i czynów karalnych stwierdzonych na terenie wyżej wymienionych obiektów w latach 2011 i 2012.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości TEMIDA.

Nieletni popełnili najwięcej czynów karalnych na terenie szkół podstawowych i gimnazjów. Jest to oczywiste zjawisko, gdyż osoby w wieku od 13 do 17 lat są najczęściej uczniami gimnazjów. W roku 2012 czyny karalne nieletnich popełnione w szkołach podstawowych i gimnazjach stanowiły 50,1 % ogółu przestępstw stwierdzonych w tego typu placówkach oświatowych (w roku 2011 odpowiednio 86,9).

Liczba przestępstw, w tym czynów karalnych, stwierdzonych w poszczególnych rodzajach placówek oświatowych obrazuje poniższy wykres.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości TEMIDA.

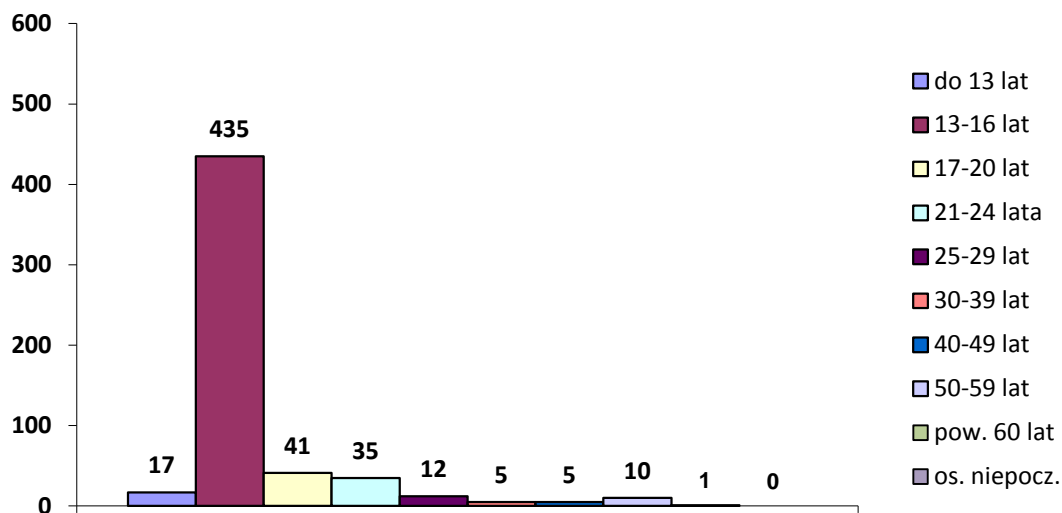
Analizie poddano również wiek sprawców przestępstw dokonanych na terenie wyżej wymienionych placówek oświatowych. Dane z Stp-3 w zakresie wieku podejrzanego wskazują, iż w 2012 roku nieletni sprawcy, w liczbie 435 stanowili 80,0 % ogółu sprawców przestępstw stwierdzonych na terenie placówek oświatowych. W roku 2011 odsetek nieletnich sprawców, którzy dopuścili się popełniania czynów karalnych na terenie placówek oświatowych wynosił 86,2 %.

Przytoczone dane wskazują, że udział nieletnich wśród sprawców przestępstw popełnionych na terenie placówek oświatowych uległ obniżeniu.

Poza tym, na terenie placówek oświatowych, ujawniono też 17 przypadków dokonania czynów kwalifikowanych jako przestępstwa przez osoby, które nie ukończyły 13 lat. W roku 2011 takich sprawców było 24.

Wskazuje to pozytywną tendencję do spadku liczby osób w wieku poniżej 13 lat, dopuszczających się popełnienia przestępstw na terenie placówek oświatowych.

Wykres obrazuje wiek sprawców przestępstw/czynów karalnych dokonanych na terenie placówek oświatowych z uwzględnieniem osób w wieku poniżej 13 lat.

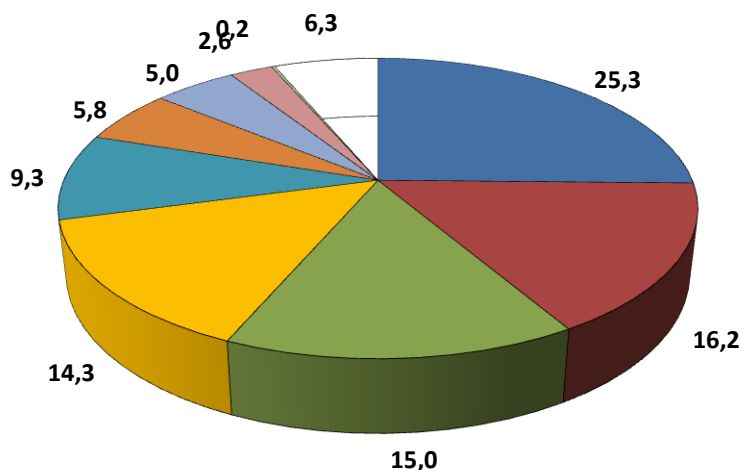

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Najczęściej popełnianą kategorią czynów karalnych przez nieletnich sprawców w placówkach oświatowych (tak samo jak w latach poprzednich) był rozbój i wymuszenie rozbójnicze. Na podobnie wysokim poziomie utrzymuje się też liczba czynów karalnych w kategorii uszczerbek na zdrowiu oraz przeciwko przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

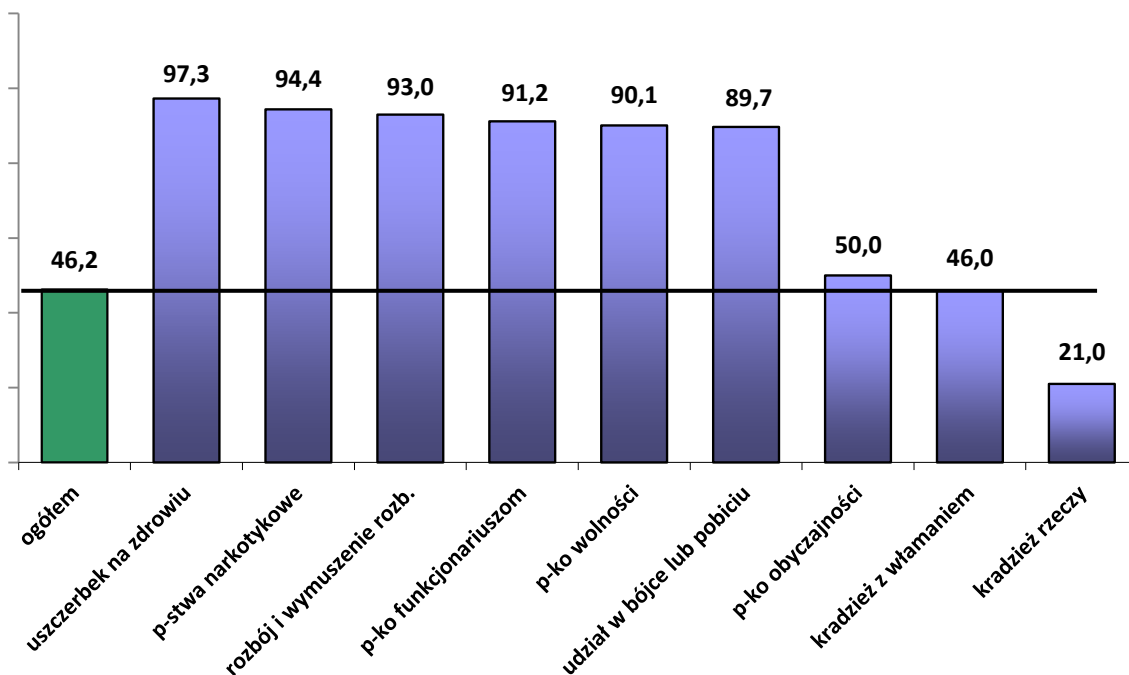
Następny wykres prezentuje udział poszczególnych kategorii czynów karalnych w ogólnej liczbie czynów karalnych stwierdzonych na terenie placówek oświatowych:

- 25,3% Rozbój i wymuszenie rozbójnicze
- 15,0% P-stwa narkotykowe
- 9,3% Przeciwno funkcjonariuszom
- 5,0% Kradzież rzeczy
- 0,2% Przeciwno obyczajności
- 16,2% Uszczerbek na zdrowiu
- 14,3% Przeciwno wolności
- 5,8% Bójka i pobicie
- 2,6% Kradzież z włamaniem
- 6,3% Pozostałe kategorie przestępstw

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości TEMIDA.

W celu zobrazowania rozmiarów przestępczości nieletnich na terenie placówek oświatowych ustalono jak duży jest odsetek czynów karalnych w masie przestępstw stwierdzonych, dokonanych na terenie placówek oświatowych. Dane z tej analizy prezentuje poniższy wykres.

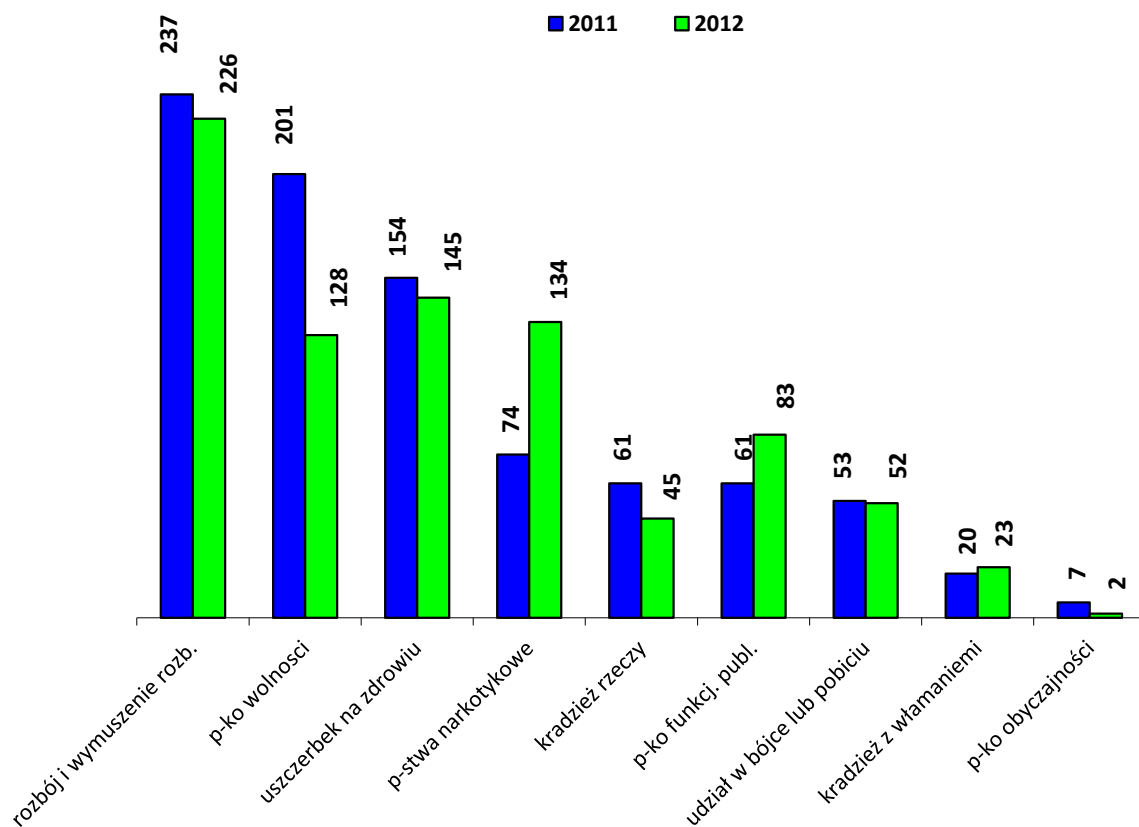
Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości TEMIDA.

Czyny karalne nieletnich stanowiły 46,2 % ogółu przestępstw stwierdzonych na terenie placówek oświatowych (w roku 2011 odpowiednio 78,3 %).

Wykres ten jednoznacznie wskazuje, że najczęściej czyny karalne, popełniane są przez nieletnich w kategoriach przestępstw związanych z użyciem przemocy oraz przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Poniżej tej średniej wyraźnie plasują się jedynie czyny karalne w kategoriach przestępstw przeciwko mieniu: kradzież rzeczy i kradzież z włamaniem.

Dynamikę ilości czynów karalnych popełnionych przez nieletnich na terenie szkół obrazuje wykres.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości TEMIDA.

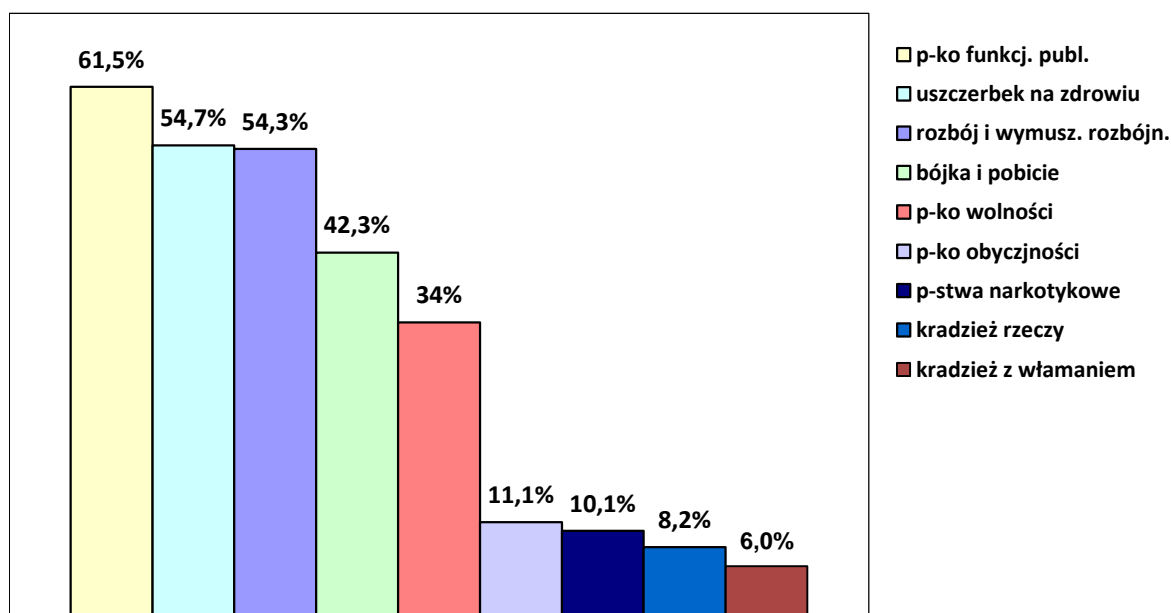
Jak wynika z powyższych danych wzrostowi uległa ilość czynów karalnych w kategoriach:

- z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii o 81,1 %.
- przeciwko funkcjonariuszom publicznym o 36,1 %.
- kradzież z włamaniem o 15,0 %.

Spadek zaś odnotowano w jednej kategoriach:

bójka i pobicie	o 1,9 %
rozbój i wymuszenie rozbójnicze	o 4,6 %,
uszczerbek na zdrowiu	o 5,8 %,
kradzież cudzej rzeczy	o 26,2 %,
przeciwko wolności	o 36,3 %,
p-ko obyczajności	o 71,4 %.

Analizując zjawisko przestępczości nieletnich na terenie placówek oświatowych poddano również analizie ilość czynów karalnych nieletnich, popełnionych w poszczególnych kategoriach przestępstw na terenie placówek oświatowych, do ogółu stwierdzonych czynów karalnych stwierdzonych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Zebrane dane obrazuje wykres.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości TEMIDA.

Powyższe dane wskazują na fakt, iż nieletni na terenie placówek oświatowych szczególnie często popełniają czyny karalne w kategoriach:

- przestępstwa p-ko funkcjonariuszom,
- uszczerbek na zdrowiu,
- rozbój i wymuszenie rozbójnicze,

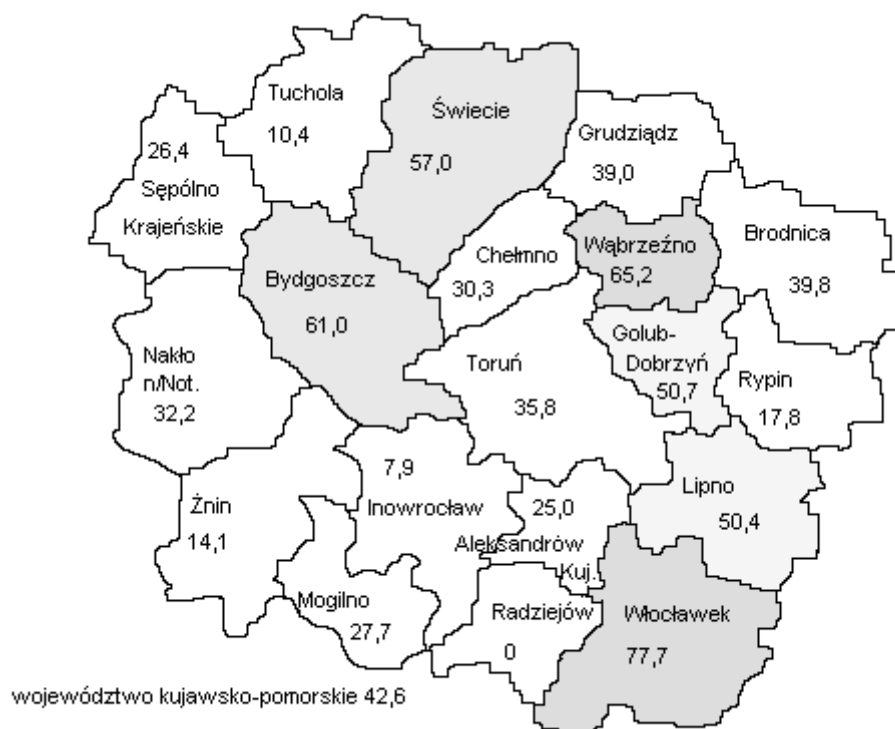
Okazało się, że w 2012 r. czyny karalne popełnione przez nieletnich na terenie placówek oświatowych w wyżej wymienionych kategoriach przestępstw stanowiły ponad połowę wszystkich czynów karalnych stwierdzonych w województwie kujawsko-pomorskim.

Zjawisko wysokiego poziomu agresji i przemocy w zachowaniach nieletnich obserwowane było również w latach poprzednich. Nie udało się obniżyć tych niekorzystnych tendencji w wyniku działań podjętych w 2012 roku. Tak więc ograniczanie skali przemocy rówieśniczej winno w dalszym ciągu pozostawać priorytetem działań zapobiegawczych planowanych przez policjantów komórek ds. nieletnich na terenie szkół.

Należy dążyć do podniesienia jakości współpracy z władzami samorządowymi, placówkami oświatowymi i innymi podmiotami pozapolicyjnymi w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa w szkołach i ograniczenia skali przemocy rówieśniczej. Zadanie to winno znaleźć swoje odzwierciedlenie w planowanych przedsięwzięciach o charakterze profilaktycznym i prewencyjnym.

Dla zobrazowania rozmiaru przestępczości szkolnej nieletnich analizie poddano ilość czynów karalnych stwierdzonych na terenie poszczególnych powiatów. W 2012 roku wskaźnik zagrożenia na 100 tys. mieszkańców takimi czynami utrzymywał się w województwie kujawsko-pomorskim na poziomie 42,6 (w roku 2011 odpowiednio 47,8). W sześciu powiatach liczba czynów karalnych na 100 tys. mieszkańców osiągnęła wskaźnik wyższy od średniej wojewódzkiej (zaznaczono je na mapce kolorem szarym). Dane dotyczące tego wskaźnika w poszczególnych powiatach obrazuje mapa.

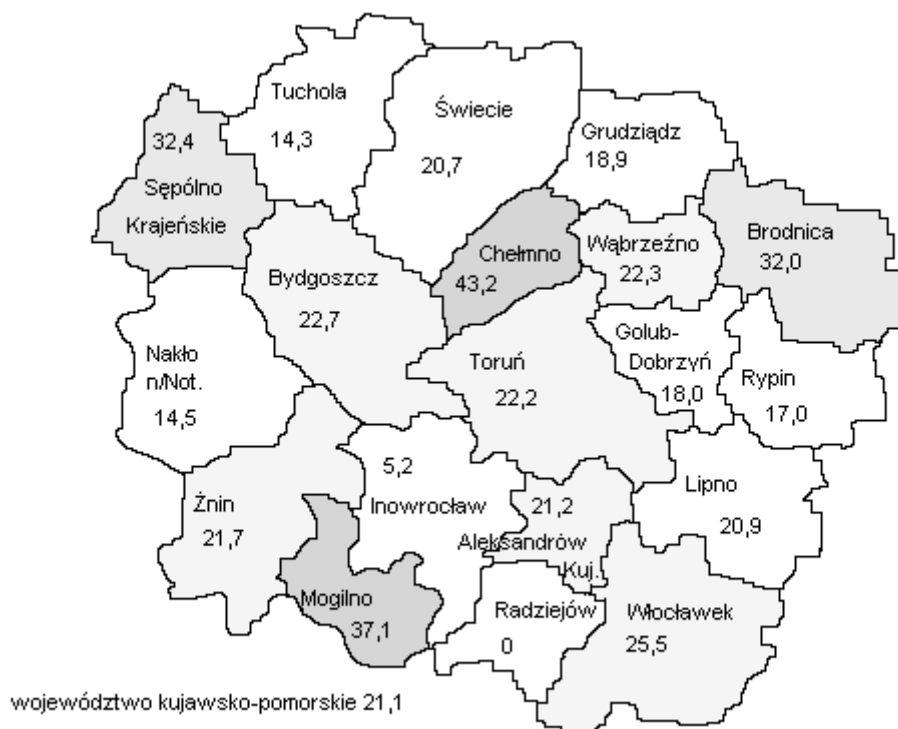
Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości TEMIDA.

W powiatach, w których wskaźnik ilości czynów karalnych na terenie szkół przekroczył średnią wojewódzką należy przeanalizować czy na wysoką liczbę czynów karalnych odnotowanych na terenie szkół miała wpływ wysoka aktywność szkół w powiadamianiu Policji o wydarzeniach na terenach szkół i własna aktywność policjantów w zbieraniu informacji o czynach karalnych dokonywanych na terenie szkół i placówek oświatowych.

W listopadzie 2010 r. Rada Ministrów podjęła decyzję o wygaszeniu realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży.

Zgodnie z wnioskami z powyższej analizy, ale także zgodnie z wytycznymi Komendy Głównej Policji, należy jednak dążyć do podtrzymania realizacji działań podejmowanych w ramach modułu wyżej wymienionego programu: „Procedur postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią, alkoholizmem i prostytutką”. Należy nasilić organizację spotkań z dyrektorami placówek oświatowych i nauczycielami w celu wypracowania skutecznych metod współpracy placówek oświatowych z Policją w ograniczaniu skali niekorzystnych zjawisk związanych z przestępczością uczniów, szczególnie gimnazjów.

Dla zobrazowania stanu przestępczości nieletnich na terenie placówek oświatowych przedstawione zostały dane wskazujące jak wysoki jest odsetek liczby czynów karalnych dokonanych w tych placówkach w stosunku do ogółu czynów karalnych stwierdzonych w poszczególnych powiatach.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości TEMIDA.

Powyższe dane wskazują na fakt, iż odsetek liczby czynów karalnych dokonanych w placówkach oświatowych w stosunku do ogółu czynów karalnych stwierdzonych układa się w poszczególnych powiatach na bardzo różnym poziomie. W powiecie radziejowskim w ogóle nie stwierdzono czynów karalnych, których dopuścili się nieletni na terenie tego typu placówek. Taka sytuacja jest mało prawdopodobna, wskazuje to raczej na fakt braku rozpoznania w zakresie zagrożeń, związanych z przestępczą aktywnością nieletnich na terenie placówek oświatowych

Opracował: podkom. Marek Kolinski